

saglige Hensyn, der have gjort sig gældende for mig. Det, der slog mig først, var dette: Hvad er det, vi i Odense have Brug for? Hvad er det, man giver de 250,000 Kr. for? Det er jo ikke Jorden. Jorden til et Fængsel kan man nemlig faa meget billigere. Det kan ligge ude paa en Mark, og hvad Jorden der koster, spiller ikke nogen nævneværdig Rolle i Forhold til det hele. Derfor var det heller ikke det, om Grunden i Nyborg skulde koste en lille Smule mere eller mindre, der afgjorde Sagen. I Virkeligheden forlanger Nyborg en høj Pris for det, vi skulde købe, og derfor betragter jeg det realiter ikke som nogen nævneværdig Gave. Jeg lægger ingen Vægt paa — jeg kan ikke huske Tallene i Øjeblikket —, at vi kunne faa 30 Tdr. Land til en billig Pris. Det er selvfølgelig ikke Grunden, det kommer an paa, og det er det heller ikke i Odense. Staten kan naturligvis ikke være Grundspekulant i den Forstand, at den regner ud, at naar Fængselet en Gang skal nedlægges, er den Grund nok mere værd end nu. Nej det, vi have virkelig Brug for i Odense, er foruden Funktionærboligerne, som ere flottere, end de behøvede at være — det er nu ogsaa en Betænkelse —, ikke andet end 2 Stalde. Det er alt det, som i Virkeligheden kan bruges til det paagældende Fængsel, siger og skriver 2 Stalde. Saa slog det mig: 250,000 Kr. for 2 Stalde og nogle Funktionærboliger, det synes jeg er for meget. Og hvis nu de ærede Medlemmer ville se i Betænkningen, kunne de bedst se, hvad det er. Navnlig hvis De ville se paa den første Tegning, som viser 1ste Sal. Det er ikke mere end det, der er vist her i Midten. Det vil sige, det er ikke andet end en Gymnastiksal, der kan dannes om til Kirke eller lignende. Det er det eneste, der findes af 1ste Sal. Det ligger mellem Staldene. Det andet er Funktionærboliger. Den ene Fløj skulde bruges til Funktionærboliger og den øverste til Kontorer og Opbevaringssted. Navnlig erindrer jeg tydelig, at det var paa-tænkt, at Indkørselen af alle Fangerne skulde finde Sted lige overfor et Hus, fra hvis 1ste Sal eller Kvist man altid kunde se, hvem der kom ud af Fangevognen. Det var en Ting, der slog mig, og det bekræftede ogsaa baade Arkitekten og Fængselsdirektøren, men det gjorde ikke saa meget, mente de. Jeg lægger nu Vægt paa, at man ikke skal kunne se Fangerne, naar de bringes ind i Fængselet.

Saa kommer den anden Tegning. Det

er de to Fløje, Staldfløjene. Det er almindelig gode Hestestalde — de fleste ærede Medlemmer kende dem vist —, byggede af røde Sten, tror jeg. De ligge umiddelbart paa Jorden, der er ingen Kælder nedeunder, og det er jeg bange for kan blive usundt. Man kan tage det mere ironisk eller spøgefuldt med Fodkulden, men at Folk skulde opholde sig i Aarevis et Sted, hvor der ikke er Kælder nedeunder eller lignende, tror jeg ikke er godt for deres Sundhed. Og jeg synes, man har den Pligt at tage Hensyn til, at ogsaa de Mennesker, som ere dømte til at tages i Forvaring af Samfundet, sidde under forsvarlige Forhold, Paa mig gjorde disse Forhold straks et ugunstigt Indtryk. Saa kom dertil en Indvending, som jeg ganske vist ikke selv opdagede, men som andre gjorde mig opmærksom paa, nemlig at Fløjene vende i nordvestlig Retning, og at Solen ikke nogen Sinde vilde kunne komme ind i selve Cellerne, derimod tror jeg nok, at Væggen om Sommeren kunde blive solbeskinnet noget om Eftermiddagen. Jeg tror, at det var Dr. Muus, der gjorde mig opmærksom paa, at dette Forhold heller ikke var heldigt.

Saa gaar det altsaa saaledes til, at jeg fra Odense tager til Nyborg for at se paa Nyborg Slot, som ogsaa var fremhævet for mig som en Mulighed. Det fandt jeg var ganske ubrugeligt, derom var efter min Mening ingen Diskussion mulig. Fængselsdirektøren havde med den prisværdige Iver og Dygtighed, han har lagt for Dagen for at benytte enhver Mulighed, ment, at det lod sig gøre at anvende det under visse Omstændigheder, men jeg fandt det ganske ubrugeligt. Da var det, at Tanken om et nyt Fængsel første Gang kom op hos mig. Jeg sagde til mig selv: Her ligger Grunde, og vi kunne bygge et nyt Fængsel her lige saa billigt som i Odense. Jeg tog under Overvejelse, hvorledes det vilde stille sig. Der var nu straks at lægge Mærke til, at hvis vi byggede Fængselet paa samme Maade og med samme Konstruktion som i Odense, vilde det ikke blive en eneste Krone dyrere end i Odense. Med andre Ord, tage vi Modellen efter Bygningerne i Odense og bygge tilsvarende i Nyborg, og bygge vi for Resten aldeles nøjagtig paa samme Maade som i Odense, tror jeg ikke, det blev een Kr. dyrere i Nyborg. Men det gør man selvfølgelig ikke. Bygger man fra Grunden noget ganske nyt, er det umuligt ikke at indrette det mere fængselsmæssigt, end man gør det ved at lave nogle